

ЛИСТОПАД 2019/2020 р.

3

ВЕСЕЛКА

ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Мілан Бобак Листопад

І падолист,
і вітру свист.
Кругом картини бляклі.
І на обличчі
зимніші втричі
дощу я чую краплі.

Анатолій Житкевич

Листопад

Осінь, осінь, листопад,
Жовте листя стелить сад,
За моря в краї далекі
Відлетіли вже лелеки.
Хмари небо затягли,
Вітер віє з-за гори,
Ходить осінь листопадом,
Жовте листя стелить садом.

Йосиф Збіглей

Ніч у горах

Місяць заворожив цілу країну. Духи лісів, дебрів і потоків ведуть таємну розмову з духами трав і билин.

Хмари ковзають з верху на верх. На країну падає роса, таємниці казок і бажання добрим бути.

Тиша. То не тиша. То напруга таємних звуків, які не чути, бо дихання і стукіт серця їх переглушує.

В такий час народжуються сни, казки, легенди і відчиняються двері скарбниць, в яких сховані мрії і забуті слова забутих.

Максим Рильський

Осінь – маляр з палітрою пишною

Осінь-маляр із палітрою пишною
тихо в небі кружляє,
осипає красою розкішною.

Там розсипа вона роси сріблесті,
Там тумани розливає,
Ліс одягає у шати барвисті.

Ліс обливає кольорами дивними,
Ніжно сміється до вітру,
Грає цілунками з ним переливними.

Фарби рожеві, золотисті, червоні,
Срібно-блакитне повітря...
Ніжні осінні пісні тиходзвонні!

Лідія Повх

Коли ростуть гриби

Коли осінні дощі
В лісах туман снують,
Гриби на пні, в траві, в плющі
Тихесенько ростуть.

І коли хмарки у п'ятмі
Над горами здрімнуть,
Гриби у ночі потайні
Ростуть, ростуть, ростуть...

Як в лісі, ступивши на мох,
Оглянешся на путь,
Гриби й тоді удвох, утрьох
Із моху все ростуть.

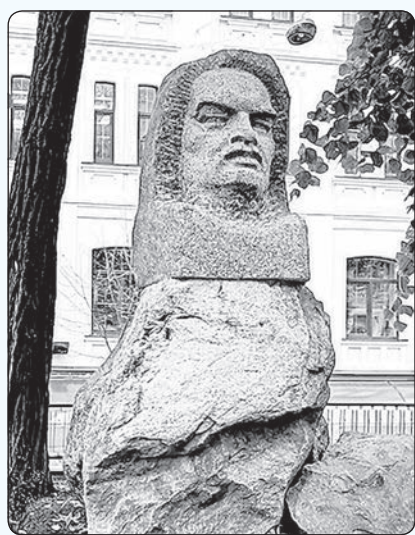
На обкладинці журналу
ілюстрація І. В. Остафій-
чука.

«Щоб любити – треба знати, а щоб проникнути в таку тонку й неосяжну, величну й багатогранну річ, як мова, треба її любити.»

(Василь Сухомлинський, український педагог, публіцист, письменник, поет).

Чи знаєте ви, що...

У київському сквері Франкофонії відкрито пам'ятник Оноре де Бальзаку з нагоди 220-річчя від дня його народження. Бюст створив Василь Бородай ще в 1965 році, а постамент виготовлено з гранітних плит, спеціально привезених із села Верхівні Житомирської області, де мешкала дружина письменника Евеліна Ганська.

Леонід Кисельов

Осінь

Така золота, що нема зупину,
Така буйна – нема вороття.
В останніх коників, що завтра загинуть
Вчуся ставленню до життя.

Українка розв'язала загадку

Марина В'язовська першою розв'язала математичну загадку, яку ніхто не міг вирішити 400 років.

Вона розв'язала рівняння, яке вирішить, як розміщується у 8 – та 24-вимірних просторах нескінченна кількість точок, що відштовхуються одна від одної.

Марина В'язовська закінчила Київський природничо-науковий ліцеї № 145 та механіко-математичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

У 2013 році здобула ступінь доктора природничих наук у німецькому Боннському університеті. Отримала одну з най-

престижніших математичних нагород – «Премію Салема».

Вчена працює у Швейцарському технологічному інституті.

Григорій Фалькович

Віршик про мови

В кожній мові, в кожнім слові –
Роздум, радість чи журба.

Мову хвилі знає річка,
Мову річки знає берег,
Мову берега – верба.

Мову квітів знає бджілка,
Мову білки знає гілка,
Мову гілки – мурашиний
Зосереджений народ.
Знає вітер мову білки,
Знає вітер мову гілки,
Річки, пташки і мурашки –
Тож бо вітер – поліглот.

Як він вернеться згори –
Ти із ним поговори,
Та завжди собою будь:
Рідну мову не забудь.

Марійка Підгірянка

Нічні гості

Мряка сіра, мряка біла
На земельку тихо сіла,
Пеленочку простелеяє,
На ніч землю сповиває.
Над високим оборогом
Зійшов місяць срібним рогом;
Кругом нього зорі сяють,
Срібні іскри розсівають.
Зі старенької дзвіниці
Летять сови-жалібниці,
Лет без шуму, дивні очі.
Летять мовчки в царство ночі.
Летить лелик погуляти,
Із дупла – своєї хати –
Розпростер він темні крила.
Як на човнику вітрила.
Понад тихими садками
Летять мушки з лампочками,
То погаснуть, то знов блиснуть,
В листі зірньоками звиснуть.
А у п'явмі нетлі в'ються
І об стіни з жалю б'ються,
Бо їм сонця не видати,
Бо ніч темна – то їх мати.
По легкім, імлістім мості
Всю ніч блудять нічні гості...
Доки сонечко засвітить
І прожене ночі діток.

Усна народнопоетична творчість Закарпаття є скарбом, що справедливо оцінений науковими академічними експедиціями.

У селі Горінчеві, що на Закарпатті, від людей різного віку записано біля трьохсот текстів казок. Ужгородське видавництво «Карпати» ще у 1979 році видало «Казки одного села». Нещодавно появилось друге, перероблене видання.

Панщина

(Народна казка)

Коли була панщина, народ робив у пана, і пани дуже знущалися з народу. А один царський син хотів знати, як народ живе, як робить, що з ним діється, бо бачив, що народ дуже смутний.

Прийшов до пана й каже:

– Пане, беріть мене за робітника.

Пан його прийняв і призначив за десятника, аби поводив народом.

Подивився царський син на годинника – дванацять годин. І сказав:

– Люди, можете полуденкувати, хто що має.

А люди боялися:

– Як пан побачить, що без його дозволу ми сіли полуденкувати, буде нас бити!

– Не бійтеся, сідайте лиш, я вам нині наказую.

А в три години прийшов пан і дає наказ іти полуденкувати. Люди кажуть:

– Ми вже їли...

Пан ступив до десятника, схопив довгий батіг і почав бити і десятника, і людей.

– Більш аби такого не було! Доки я не прийду і не дам наказ ставати на полуденок, маєте працювати!

На другий день десятник знову пішов робити і знову у дванацять годин сказав людям полуденкувати.

Деякі не їли, боялися пана. А десятник каже:

– Не бійтеся, люди, сідайте і їжте.

Прийшов пан і знов побив десятника й людей.

Тоді царський син прийшов до пана й каже:

– Ну, виписуйте мене геть з роботи. Я у вас не хочу робити, бо ви з народу знущаетесь.

Зібрався і пішов. На торзі купив собі три коні: одного сліпого, другого худого, а третього тучного. Зв'язав коней у трійку і прискакав додому, до царя. На дворі розв'язав їх. Худий кінь нараз пішов попід плоти шукати траву, бо був голоден.

Сліпий стоїть посеред двору, бо нічого не бачить. А тучний грається, бо ситий.

А сам зайшов до хижі до свого нянька. Цар питає сина:

– Ну, синку, чи ти бачив, що діє наш народ?

– Бачив. Увесь народ я пригнав у двір, аби й ви побачили, як живе.

Цар вийшов, дивиться – на дворі три коні.

– Та що це за народ?
– Ну, розтолкуй сам, бо ти цар. Ти мусиш знати, що це за народ.

– Ну, скажімо, худий кінь – робітний народ.

– Правда, – підтвердив син.
– А тучний?

Думає, думає цар.

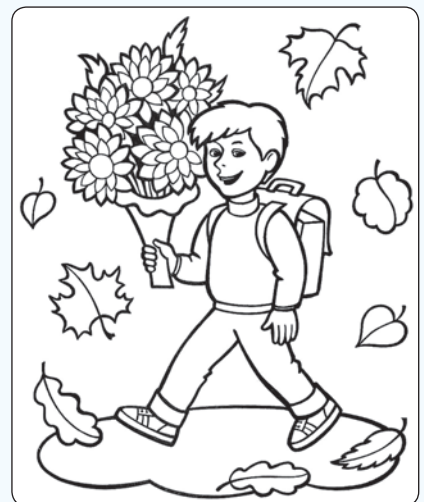
– Видно, це буде панство, бо добре підскакує...

– А сліпий?

І толкував і не міг розтолкувати цар.

– Няньку, це ти. Ти народ лишив на панщину. А панщина народом дуже вробляє. І це недобре, няню. Ти землю відбери від панщини, поділи межі народом і будеш бачити, що стане ліпше жити.

І панщина розбилася. І казка скінчена.

Розмалюй.

Вірші-безконечники Анатолія Качана

Тривоги осіннього саду

Відлетіли у теплі краї
Ластівки і співці солов'ї.
Одяглися дерева й кущі
У багряні та жовті плащі.
На кущах горобці цвірінчать,
Наче діти, що азбуку вчать.

Та зненацька у нас на очах
Горобці поховались в кущах,
Горобці припинили урок,
Бо над садом кружляв яструбок!

Налякав яструбок горобців
Та й кудись у луги полетів.
І поволі у нас на виду
Оживають кущі у саду.
Знов на них горобці цвірінчать,
Наче діти, що азбуку вчать.

Раптом знову у нас на очах
Горобці поховались в кущах,
Горобці припинили урок,
Бо над садом кружляв яструбок...
І так далі, досхочу.

Розмалюй.

Українські письменники (зліва) – Анатолій Качан та Іван Яцканин.

Пе-ре-віз-ник

Ка-мін-ці-мої-стри-ба-ють,
Ска-чуть-по-во-ді,
З кри-ком-їх-на-здо-га-ня-ють
Чай-ки-мо-ло-ді.

А вода під камінцями
Тихо плюскотить,
Ніби веслами-руками
Човен хлюпотить.

Це дід бабу через море
На базар повіз
Продавати помідори,
Купувати кіз.

Будуть кози біля хати
Пастися гуртом,
Будуть бабу частувати
Теплим молоком.

І тебе, моє серденько,
Почастують теж,
Якщо козам щось смачненьке
З поля принесеш.

Стане баба на порозі.
І онук, і дід,
Будуть дякувати козам
За смачний обід.

Ка-мін-ці-мої-стри-ба-ють,
Ска-чуть-по-во-ді,
З кри-ком-їх-на-здо-га-ня-ють
Чай-ки-мо-ло-ді.

І так далі, поки не скінчиться гра.

Із роду в рід

Щоліта зливи і дощі
Із хмари поливали
Рясні калинові кущі
І липу не минали.

На сьоме літо, як завжди,
Під музику бджолину
На липі вирости плоди
Із крильцями на спині.

А свіжий вітер підхопив
Крилату насініну,
Відніс у луг і посадив
Біля кущів калини:
*«Хай липовому роду
Не буде переводу!»*

І знову зливи і дощі
Із хмари поливали
Рясні калинові кущі
І липу не минали.

На сьоме літо, як завжди,
Під музику бджолину
На липі вирости плоди
Із крильцями на спині.

Знов свіжий вітер підхопив
Крилату насініну,
Відніс у луг і посадив
Біля кущів калини:
*«Хай липовому роду
Не буде переводу!»*

І знову зливи і дощі
Із хмари поливали
Рясні калинові кущі
І липу не минали...

І так далі, до безконечності.

З КНИЖКОВОЇ ПОЛИЦІ

Малик Галина Миколаївна (на фото) – українська письменниця, перекладач. Видала понад 50 книжок книжки для дітей – поезію, прозу, переклади.

За повісті «Незвичайні пригоди Алі в країні Недоладії» у 1988 році Галині Малик було присуджено премію імені О. Копиленка. А за повість «Злочинці з паралельного світу», Галині Малик було присуджено звання лауреата літературної премії імені

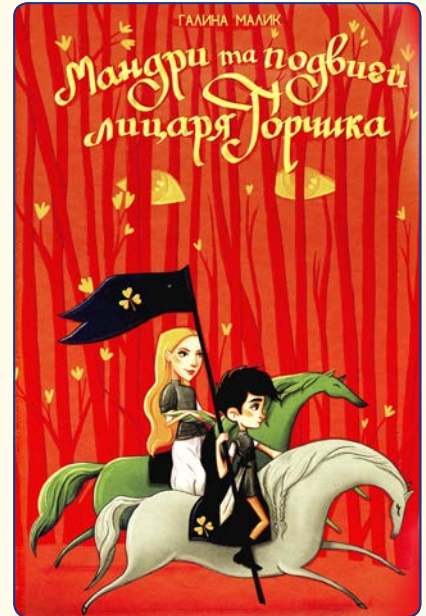

Галина Малик

Лесі Українки 2003 року. Галина Малик – член Національної спілки письменників України з 1991 року.

У 2007 році Галина Миколаївна відзначена літературною премією ім. Ф. Потушняка за книги казок для дітей «Пригоди в зачарованому місті» (2006) та «Сміятись заборонено» (2005).

У київському видавництві «Знання» появилвся лицарський роман для дітей Галини Малик «Мандри та подвиги лицаря Горчика».

Мандри та подвиги лицаря Горчика (Уривок)

– Ну, панове-добродії, що будемо далі робите? – питає Горчик.

– А що тут думати, – каже смілива й рішуча красуня Кароля, – завтра я теж лати та шолом одягну – і підемо битися з Багатоголовим Змієм Гориничем! Ми з тобою удвох, Горчику, його переможемо!

Ілюстрація Соломії Ковальчук.

– А ти що робитимеш? – питає лицар Горчик у Третього Зайвого.

– Я битися не йду, хоч ви що робіть – це не моя справа. Але й вас у біді кинути не можу. Треба покумекати...

– Тут якась хитрість потрібна! – каже лицар Горчик.

– Стривайте, я дещо придумав! – аж підскаочив на стільцеві Третій Зайвий.

А потім приклав пальця до вуст і каже:

– Є план!

Князівна Кароля і так часто

на нього поглядала, поки він думав, а це взагалі очей не зводить – так би його і з'їла, такий він розумний та дотепний.

– Ну, слухайте! – каже Третій Зайвий.

Але що вони там говорили, повторювати не будемо, аби хто не почув та знову Змію не розповів.

Дочекаємось ранку, а там уже все своїми очима побачимо.

Галина Малик Дві зелені жабки

Дві зелені жабки
рахували лапки.

– В тебе п'ять,
І в мене – п'ять!
Ми умієм рахувать!

Вийшов бусол з комишу:
– Вас до школи запишу!

Жабки миттю до води –
поховались хто – куди;

І чого було тікати?
Бо не вміють рахувати!

Лідія Повх Серед нашого ставка

Серед нашого ставка
Плава риба отака!
Бачте, ось її хвостисько,
Онде паща і зубиська...
Не пливите, гуси, близько!

Гусенята – нітелень.
А Гусак:
– Ги-ги! То пень!

З поштової скриньки

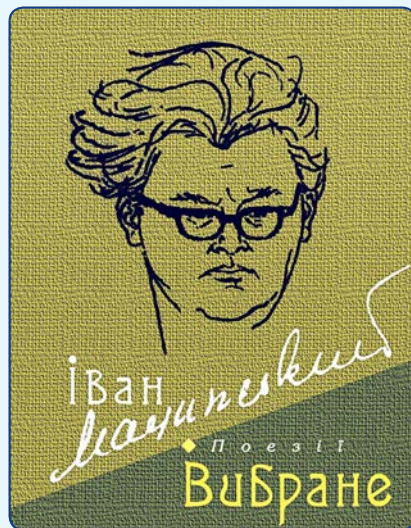
Презентації книжкових видань

«Без пристрасті до книжки людині недоступна культура сучасного світу, інтелекту-

науки не витисли її з нашого життя.

Щоб ще ближче підійти до читача, то Спілка українських письменників Словацької організовує презентації найновіших книжкових видань. Нещодавно відбулися презентації вибраного поезії Івана Мацинського, словацького перекладу роману української письменниці Ксенії Заставської «Talizman lásky» («Талісман кохання») та повісті прозаїка Юліуса Панька «Повний мішок правди».

(ія)

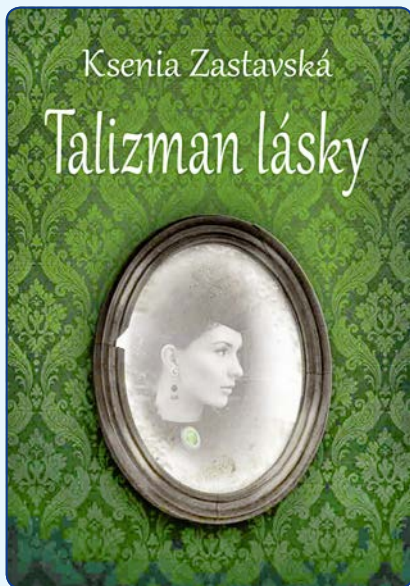
В ужгородському видавництві «TIMPANI» вийшло вибране поезії українського письменника Івана Мацинського (упорядник Мілан Бобак). Книга видана за сприяння Закарпатської обласної державної адміністрації.

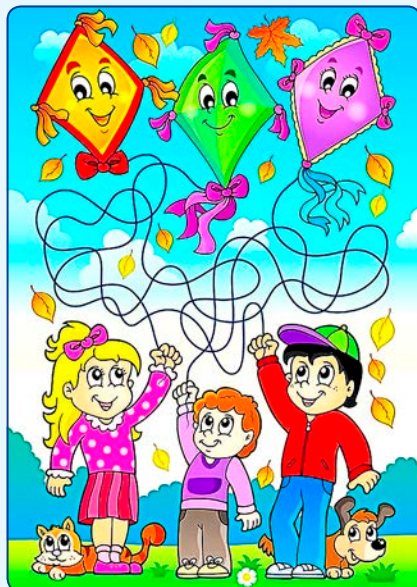
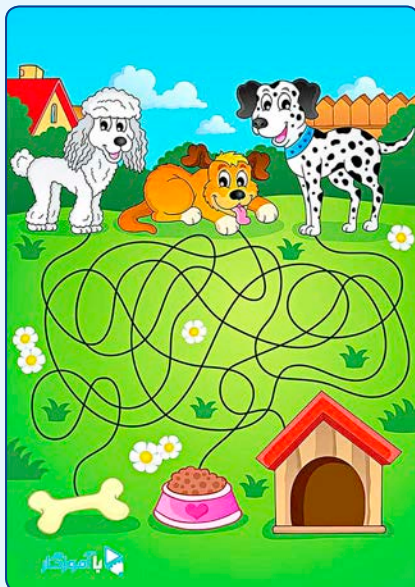
альне та емоційне вдосконалення». Ці слова українського педагога, письменника Василя Сухомлинського (1918-1970) декому можуть здаватися застарілими. Але книжка є книжка. Ні комп'ютеризація, ні інші найновіші досягнення

Знайди 7 відмінностей!

Обкладинка книги «Талісман кохання».

З'ясуй, що кому належить!

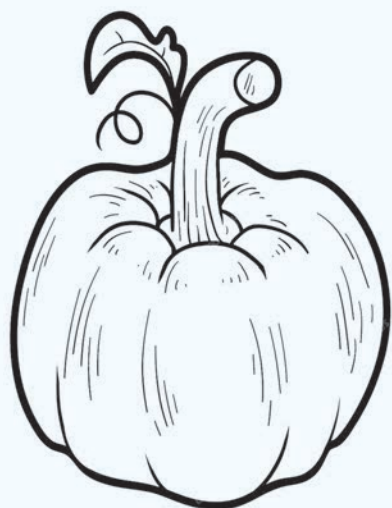
Зірка Мензатюк

Гарбузище

На городі між огудинням зацвіла яскрава жовта квітка. Побачив її молоденький джмелик і здивувався:

– Що з тебе виросте, з такої великої?

– Здоровенний гарбуз виросте. Ось я його покажу. – Квітка зібгала пелюстки вузликом – і справді, на стеблі зеленів гарбузик.

– Оце велетень? Цей гудзик? Ой, розсмішила! – джмелик затрясся, загудів від сміху.

– Я ще маленький... – зніжковів гарбузик, – але стану більший.

І він почав рости. День росте, другий росте, тиждень росте.

Залопотіли соняхи, затріщало огудиння – то Михась партизанів у кукурудзі.

– О, гарбузик! Дай-но зроблю з тебе корову. Роги будуть з прутиків, хвіст із прядива...

– Не чіпай мене, Михасю, бо я ще малий! Хай стану завбільшки як твоя голова.

– Гаразд, почекаю.

Росте гарбузик та й росте. Чималий зробився. Вітер його обвіває, сонечко зігріває.

– Ще би дощику...

Почув дощик, закрапотів, заляпотів по городу. Гарбузик умився, дощівки напився і знов росте.

По дощеві, як роса опала, прийшов на город Михасько.

– Де тут мій гарбузик? О, який! Вже й за голову більший. Зроблю-но я з нього страховище. Виріжу рот, очі, вправлю свічку всередину й понесу, коли стемніє, на роздоріжжя. То-то всі поналякуються!

– Не зривай мене, Михасю! Почекай трохи. Ще я стану, як млинове коло.

– Невже як коло? Що ж, хай буде по-твоєму. Тільки дивись, не обдури.

Вже й соняхи перецвіли, і горобці внадилися до них по насіння. Вже й осінь на порі, а гарбуз знай росте. Зробився великий, як млинові жорна! Аж у землю вгруз.

– Ще би сонечка... – просить.

Визирнуло сонечко, скісним вересневим променем пригріло гарбузові боки. Вони й пожовтіли.

Прилетів джмелик. Сів на гарбуз та й питає:

– Де той гудзик, що нахвалювався вирости?

– Ось де я, під тобою! – гуде гарбузище. – Тепер мене здалека видно.

– Хіба це ти? Це ж гора! І чого ти жовтий?

– Бо на кашу пора!

Прийшов на город Михась, прийшов тато, прийшов і дід, ще й сусіда покликали. Ледве гуртом гарбуз у двір доправили. А що вже було з нього каші – з пшоном, з маслом – на всю вулицю!

Українська письменниця Зірка Мензатюк.

Мілан Регула

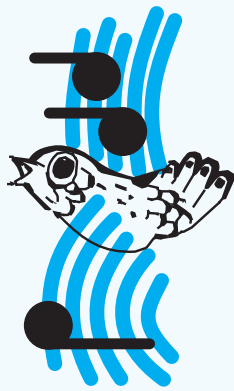
Осінь

На поле гляньмо.
На чорний ліс.
Як діти до матері,
вернулась знову осінь.
Каштани у парку
сумні-сумні:
зима приходить –
голі, босі ...
одежина –
ганчір'ям на землі...
пощади з неба
руки просять...

Там
де збігаються вулиці,
каштанів каламутні сльози
потоками течуть.
Дощі сьогодні
гірко плачуть,
бо умирає осінь.
З-за обрію
ідуть морози
і хмарами
на сполох б'ють.

Гойдалка біля Дунаю

Сл. Анатолія Качана

Муз. Тетяни Димань

Помірно

Я на гой-дал-ці гой-да-ла-ся, на-ді мно-ю у-го-рі
А вни-зу до мо-ря си-ньо-го ти-хо во-ду ніс Ду-най

Я на гойдалці гойдалася,
Наді мною угорі
Білі хмари хиталися
І шуміли явори.
А внизу до моря синього
Тихо воду ніс Дунай
З гір далеких, що вершинами
Підпирають небокрай.

Приспів:

Із краю в край,
Із края в край
Несе до моря воду
Наш Дунай –
Несе із гір,
Несе з лісів
У двох долонях
Берегів.

Як на маятнику тихому,
Я на гойдалці пливла,
Білі руки небом дихали,
Ніби два мої крила.
Ось я чайкою чубатою
Понад хвилями лечу,
На льоту пісні вигадую
І співаю досхочу.

ЗНАЙОМТЕСЬ:

З ПИСЬМЕННИКОМ

Борис Антоненко-Давидович

Борис Антоненко-Давидович (1899-1984) – український письменник, мовознавець народився в м. Ромнах на Сумщині. Вчився на фізико-математичному факультеті Харківського університету (1917-18) та історико-філологічному факультеті Київського ІНО, який закінчив 1923 року. 1923 р. опубліковано його перше оповідання українською мовою – «Останні два».

Був членом українських письменницьких організацій АСПИС, «Ланка» та «Марс».

Щоб уникнути арешту, 1934 р. виїхав у Казахстан, де був заарештований 2 січня 1935 р. і був засуджений до 10 років ув'язнення. Покарання відбував на Сибірі. 1957 р. повернувся до Києва. Від 1970 року аж до смерті був постійно репресованим, а його твори були під забороною. Помер у Києві.

Твори Бориса Антоненка-Давидовича, які вийшли окремими виданнями: драма – «Лицарі абсурду» (1924), оповідання, повісті, нариси – «Запорошені силуети» (1925), «Тук-тук» (1926), «Смерть» (1928, 1929), «Справжній чоловік» (1929), «Шкапа», «Крижані мережки», «Печатка», «Землею українською», «Синя волошка» (1930), «Люди й вугілля», «Крила Артема Летючого» (1932, 1959), «Паротяг 4-273» (1933), «Збруч» (1959), «В сім'ї вольній, новій», «Золотий кораблик» (1960), «Слово матері» (1964), роман – «За ширмою» (1963), збірки статей – «Про що і як» (1962), «В літературі і коло літератури» (1964), «На довгій ниві» (1967), «Як ми говоримо» (1970), «Смерть», «Сибірські новели», «Завищені оцінки» (1989). За кордоном: «Смерть» (Лондон, «Українська видавнича спілка», 1954), «Землею українською» (Філадельфія, «Київ», 1955), «За ширмою» (Мельборн, «Слово», 1972), «Як ми говоримо» (Балтимор, «Смолоскип», 1979; Нью-Йорк, «Науково-дослідне товариство української термінології», 1980), «Печатка» (Мельборн, «Ластівка», 1979), «Двісті листів Б. Антоненка-Давидовича» (Мельборн, «Ластівка» і «Слово», 1986).

Іншими мовами: російською – «Крилья Артема Летуна» (1963); польською – «За parawanem» (1974); англійською – «Behind the Curtain» (1980), «Duel» (1986).

Борис Антоненко-Давидович

Як ми говоримо

(Уривок)

... Рідна мова не тільки зберігає світлі спогади з життя і, людини й зв'язує її з сучасниками, – в рідній мові чується голос предків, у ній відлунюють перегорнені сторінки історії свого народу.

»Найбільше й найдорожче добро в кожного народу, – казав колись класик української літератури Панас Мирний, – це його мова, ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподіванки, розум, досвід, почування. Цю думку розвиває в згаданій статті К. Ушинський: «Покоління народу проходять одне за одним, але наслідки життя кожного покоління лишаються в мові спадщиною нащадкам. До скарбниці рідного слова складає одне покоління за одним плоди глибоких сердечних порухів, плоди історичних подій, вірування, погляди, сліди пережитого горя й пережитої радості, – одне слово, ввесь слід свого духовного життя народ дбайливо зберігає в народному слові. Мова є найважливіший, найдорожчий і найміцніший зв'язок, що з'єднує віджилі, живі й майбутні покоління народу в одне велике історичне живе ціле. Вона не тільки виражає життєвість народу, але є саме це життя».

А якої ваги надавав користуванню рідною мовою й дбанню за її чистоту класик російської літератури І. Тургенев! Коли пішла чутка, що він став писати свої художні твори французькою мовою, І. Тургенев спростував це в листі до С. Венгерова такими словами: «Я ніколи, жодного рядка в житті не написав не російською мовою; в противному разі я був би не

художник, а просто паскуда. Як це можна писати чужою мовою, коли й своєю, рідною, ледве можеш дати собі раду з образами, думками тощо». Українська поетеса Леся Українка дивилась на свою мову

як на зброю:

Ти моя щира, гартована мова,

Я тебе видобуть з піхви готува...

Могутню визвольну силу бачив у рідному слові великий син українського народу Тарас Шевченко, пишучи:

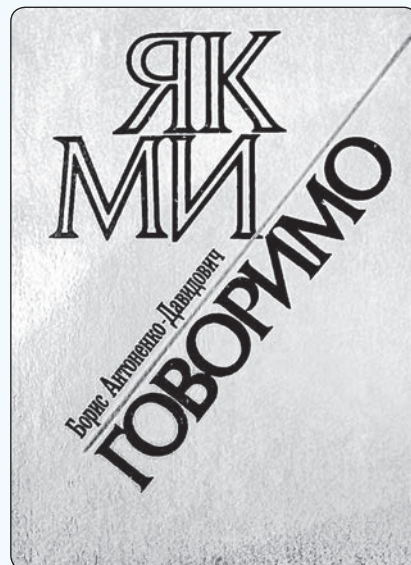
... Возвеличу

Малих отих рабів німих!

Я на сторожі коло них

Поставлю слово.

Не дивно, що український народ ставився з такою пошаною, вірою й любов'ю до своєї мови, яка була йому на тернистих шляхах поневіряння в сумній минувшині, кажучи словами його найкращих представників, і за єдину зброю, й за єдину втіху. Цією мовою милувались також ті поодинокі іноземці, що побували на Україні й чули її співучу, мелодійну мову. Ось, приміром, як француз П'єр Шевальє в своїй книжці «Історія війни козаків проти Польщі, виданій у Парижі 1663 р., характеризує українську мову козаків: «Вона – дуже ніжна й сповнена пестливих висловів та надзвичайно тонких зворотів». Німецький поет Фридріх Боденштедт у середині XIX ст. так захопивсь українськими народними піснями та історичними

думами, що вивчив українську мову й переклав німецькою багато цих пісень і дум, видавши згодом антологію «Поетична Україна», в передмові до якої він піднесено писав про пісню й мову українського народу, вважаючи їх за досягнення народів усього світу.

Олександр Олесь

Жив собі зайчик

Жив собі зайчик в бузиновій хатці,
Мився з миски, спав на канапці,
Мав кожуха і сіренькі капці.

Сіяв моркву, редьку і капусту,
Що не було в животу пусто,
А в коморі щоб лежало густо.

«Книги – кораблі думки, які плавають хвилями часу і несуть свій дорогоцінний вантаж від покоління до покоління» (Фребсіс Бекон (1561-1626) – англійський політик, вчений, філософ і есеїст, один з творців емпіризму – філософського напрямку, який твердить, що головне – власний досвід).

Гарбузова смакота

800 г гарбуза, 600 г яловичини, 80 г топленого масла, 2/3 склянки довгого рису, 2 середні цибулини, сіль, чорний мелений перець, помідори чері – для прикрашання, базилік – для подачі.

Нарізати м'ясо маленькими кубиками. Розтопити в пательні третину топленого масла і обсмажити м'ясо до рум'яної скоринки. Влити 100 мл гарячої води, прикрити пательню кришкою і тушкувати на малому вогні 40 хв.

Розігріти духовку до 200 °С. Нарізати гарбуз скибочками завтовшки 6–8 мм і викласти на деко, застелене пергаментом. Змастити гарбуз топленим маслом, посолити і поперчити. Поставити в духовку і запікати 20 хв. Він має стати м'яким, але не розвалитися.

Зварити рис у киплячій підсоленій воді до напівготовності, 7–10 хв. Очистити цибулю і нарізати маленькими кубиками. Розтопити в іншій пательні топлене масло і обсмажити цибулю до м'якості. Змішати м'ясо з цибулею і рисом, приправити сіллю і перцем. У форму для запікання викласти шар печеного гарбуза. На нього – начинку з м'яса, рису і цибулі, потім накрити рештою гарбуза. Прикрасити помідорами чері. Поставити мусаку в духовку, розігріту до 180 °С, на 30 хв. Подавати мусаку, посипавши листочками базиліку.

Райнер Марія Рільке

ОСІННІЙ ДЕНЬ

Мій Боже, час! Вже літо стало ярим.
На сонячний годинник довгу тінь
накинй і вітер простели над яром.
Звели останнім ягодам оцим
ще наливатись, дай їм трохи строку,
щоб геть дозріти, щоб солодкість соку
відтак вином зробилася тяжким.
Хто був бездомний, той не знайде дому,
не збудеться самоті, не спатиме,
читатиме, листи почне писати
чи вийде в парк брести уздовж алей
по листю воружкому.

Переклав М. Бажан

Чим корисна шипшина і як її варити

Шипшина багата на велику кількість корисних речовин, які потрібні нашому організму щодня.

Відвар з шипшини підвищує імунітет.

У ній є вітаміни С, В, К, Е і Р, а також хром, магній, кальцій і калій.

Відвар з червоних плодів використовують як засіб, що добре підвищує імунітет. Також його

можна вживати як профілактичний засіб у період розповсюдження застуд та грипу.

Для приготування відвару з шипшини візьміть 3 ст. ложки сухих плодів і злийте 1 л окропу. Відвар настоюють в термосі 12 год, рекомендовано приймати за 30-40 хв до їжі.

Перед тим, як готувати відвар, ягоди слід промити і подрібнити. У такий спосіб напій скоріше настоїться. До відвару не бажано

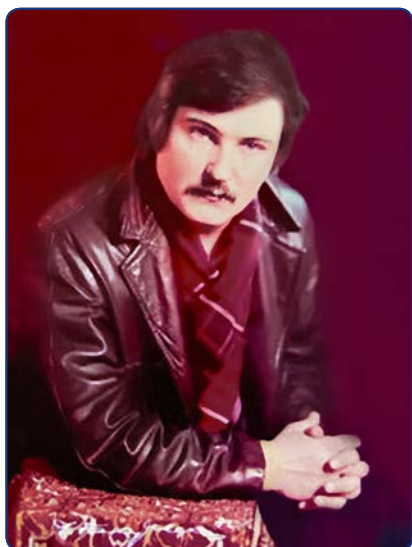
додавати цукор, натомість мед можна додавати.

Не варто вживати відвар з шипшини людям, у яких є алергія на вітамін С, хворим на діабет, жовчнокам'яну хворобу. Не принесе такий напій користі тим, у кого є проблеми з шлунково-кишковим трактом, хто страждає на гастрит.

Тому, перед прийомом відвару з шипшини, варто проконсультуватися у свого лікаря.

Піт допомагає тілу охолонути і коли виступає на тілі – спадає жар. Але висока температура потрібна, щоб мобілізувати імунну систему. Тому, якщо вона нижче 38, 5 градусів, краще дати організму шанс поборотися з нею самому.

Володимир Івасюк (1949-1979) – український композитор-виконавець, поет. Герой України (2009, посмертно).

Віктор Гащак виконує пісню В. Івасюка «Червона рута».

Ліна Гватъ та Людмила Ражина виконали не тільки пісні, але наблизили й цілий спектр творчості В. Івасюка.

Твоя пісня завжди поміж нас

Словацько-український культурний та інформаційний центр у Пряшеві 8-го листопада 2019 року належав пісням Володимира Івасюка. У циклі програм «Наша дума – наша пісня», організатором яких Союз русинів-українців Словацької Республіки (у цьому випадку його пражівська Регі-

ональна рада), свій талант і майстерність представили: Віктор Гащак, Людмила Ражина, тріо із села Ряшів.

Володимир Івасюк – один з основоположників української естрадної музики. Автор 107 пісень, 53 інструментальних творів, музики до кількох спектаклів.

Всіх порадувало своїми виступами тріо із села Ряшів Бардіївського округу (зліва) – Івета Космач, Ліна Гватъ, Яна Адамишин.

Заклучна сцена вечора-пам'яті, який було присвячено В. Івасюку.

**KULT
MINOR**

„VESELKA” – časopis pre deti. Ročník 67, vychádza 10x ročne. Vydáva Zväz Rusínov-Ukrajincov SR, IČO 00 177 725. Adresa redakcie: 081 08 Prešov, ul. Janka Boroďača č. 5. Šéfredaktor Ivan Jackanin. Počítačová sadzba NITECH s.r.o., Prešov. Tlač Grafotlač s.r.o., Prešov. Rozširuje a objednávkami na predplatné prijíma redakcia. Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín. Cena jedného čísla 0,13 €. Rukopisy a ilustrácie nevraciamy. EV 3302/9.

«ВЕСЕЛКА» – журнал для дітей. Союз русинів-українців СР. Адреса редакції: 081 08 Пряшів, вул. Янка Бородача, 5. Головний редактор Іван Яцканин. Комп'ютерний набір NITECH s.r.o., Пряшів, тел./факс: 051/7725061. Друкує Grafotlač, Пряшів. Ціна окремого номера – 0,13 €. Рукописи та ілюстрації не повертаються. EV 3302/9.